

تاریخ

روایت مرحوم «محمود مرتضایی فر»
نماز جمعه ۲۴ اسفند ۱۳۶۳:

پیام به امام از دل نماز جمعه خونین

محمد مهدی اسلامی
نویسنده و پژوهشگر

شاید بتوان مرحوم «محمود مرتضایی فر» را نماد نماز جمعه تهران قلمداد کرد. حتی بسیاری او را تنها یا ستمی که مرحوم حاج احمد آقا به او داد می شناختند، «وزیر شعار». با اینکه اسناد ساواک نشان می دهد او یکی از فعالان پیش از پیروزی انقلاب اسلامی بود، اما بیشتر مردم نخستین چهره‌ای که از او به یاد دارند مردی میانسال است که مجری برنامه ورود حضرت امام به ایران بود. همان که نخستین بار برای تأیید سخن امام تکبیر گفت و این سنت را رایج کرد. اما از جمله ماندگارترین تصاویر او، مربوط به روز ۲۴ اسفند ۱۳۶۳ است؛ روزی که انفجار یک بمب توسط سازمان منافقین در زمین چمن دانشگاه تهران، ۱۴ نمازگزار را به شهادت رساند و ۸۸ تن دیگر از آنان مجروح شدند. این گفت و گور ۱۴ سال قبل در فضایی صمیمی در ستاد نماز جمعه تهران با اوانجام دادم و اینک که جای او خالی است، خاطراتش از این حادثه خواندنی تر است.

حادثه
بمب‌گذاری
در نماز جمعه
اسفند ماه
سال ۶۳ یکی از
فتنه‌های آمریکا
بود تا مردم ما
را به وحشت
بیندازد تا دست
از حمایت خود از
امام خمینی (ره)
و انقلاب اسلامی
ایران بردارند

نماز گزاران با صلابت هر چه
بیشتر و بدون هیچ وحشتی با
مشست‌های گره کرده شعار «الله
اکبر» را سر می دادند.

واکنش شما چه بود؟

از ایشان خواهش کردم اندکی به
کنار جایگاه بیایند تا من مردم
را به آرامش دعوت کنم. البته
هدف دیگری هم داشتم. از قبل
می دانستم که امام خمینی (ره)
تمامی نمازهای جمعه تهران را
به طور مستقیم از طریق رادیو
گوش می کردند. اگر مشکلی
هم بود تذکر می دادند، آن روز
هم که این اتفاق افتاد، احساس
کردم هم اکنون امام (ره) گمان
می کنند که حتماً برای حضرت
آیت الله خامنه‌ای اتفاقی افتاده
است. سریعاً در جایگاه قرار
گرفتم و سه بار این جمله را
بیان کردم که: «لطفاً توجه کنید
رئیس محترم جمهوری اسلامی
ایران، هم اکنون به خطبه‌های
عالمانه خود، ادامه می دهند.»
این سخن علاوه بر اینکه آرامش
را به نمازگزاران برگرداند، در واقع
به امام (ره) هم این پیام را رساندم
که آقا سالم هستند. چیزی که از
آن روز برایم خیلی جالب است
این بود که چنین حادثه‌ای، حتی
در صدای آقا هم تأثیری برجای
نگذاشت و ایشان با صلابت
همیشگی و با همان عظمت
ادامه خطبه‌ها را ایراد کردند. به
گونه‌ای که ظاهراً هیچ اتفاقی
نیفتاده است. مردم هم از جای
خود تکان نخوردند و نماز جمعه
برگزار شد. در این حادثه ۱۴
نفر به شهادت رسیدند. بعدها
خانواده‌شان گفتند برخی از آنها
صبح به بهشت زهرا رفته بودند و
از مجروحان در بیمارستان عیادت

یکی از برجسته‌ترین روزهای
نماز جمعه امام خامنه‌ای، روز
انفجار بمب در زمین چمن
بود، از آن روز برایمان بگویید.

آخرین جمعه سال ۶۳ بود. روز
پنجشنبه صدام اعلام کرده بود
فردا نماز جمعه تهران را منفجر
می کنیم و این بین مردم پیچیده
بود. برخلاف معمول که جمعه
آخر سال به علت گرفتاری‌های
روزهای پایانی سال کمی خلوت‌تر
است جمعیت موج می زد. مردم
عاشق و انقلابی تهرانی بدون
توجه به تهدیدات در نماز جمعه
کودکان خردسال خود را نیز به
همراه خود آورده بودند.

این نماز جمعه نیز به مانند دیگر
نمازهای جمعه‌ها با حضور پرشور
و انقلابی مردم در ساعت مقرر با
قرائت قرآن آغاز شد و مردم در
صفوفی منظم نشسته بودند با
این تفاوت که به این مسئله علم
داشتند که ممکن است شهید
شوند. مقام معظم رهبری که
خطیب نماز جمعه تاریخی سال
۶۳ بودند، در حال ایراد خطبه‌ها
بودند که انفجار صورت گرفت.
موج و حرارت انفجار تا جایگاه هم
رسید، ولی خوشبختانه به ایشان
آسیبی نرسید. با وجود اینکه
تمام فضای دانشگاه اثر گذاشته
بود اما مقام معظم رهبری مکان
سخنرانی را ترک نکرده بودند و من
یک لحظه به اشتباه فکر کردم
که منافقین ایشان را هدف قرار
داده‌اند که خوشبختانه این طور
نبود. ایشان در عین حال اصرار
داشتند که به صحبت خود ادامه
دهند. من هم می ترسیدم مبادا
حادثه ادامه داشته باشد و ایشان
هدف سوء قصد قرار گیرند.

کرده بودند و با غسل شهادت به
نماز آمده بودند.

حادثه بمب‌گذاری در نماز
جمعه اسفند ماه سال ۶۳ یکی
از فتنه‌های آمریکا بود تا مردم
ما را به وحشت بیندازد تا دست
از حمایت خود از امام خمینی
(ره) و انقلاب اسلامی ایران
بردارند می بینید که امروز با وجود
گذشت سال‌ها از این حادثه
تلخ هنوز استکبار جهانی به
وسیله دست نشانده‌های خود
که منافقین هستند، نتوانسته به
هدف خود دست یابد.

گفتید امام (ره) به دقت نماز

جمعه را گوش می دادند،

هیچ‌گاه تذکری هم به شما یا

دیگران دادند؟

بله، یک‌بار یکی از مداحان آمده
بود و شعرهایی می خواند که
ترجمه برانگیز بود و از مردم گریه
می گرفت. آقای توسلی تماس
گرفتند که امام (ره) فرمودند ما
مرد جنگیم و نگذارید این گونه
اشعار خوانده شود. تذکر دادند
که مداحان باید اشعار حماسی
بخوانند. به جز این مورد به یاد
ندارم تذکری داده باشند.